



SEMINARUL TEOLOGIC LICEAL
"SF. IOSIF MĂRTURISITORUL"
BAIA MARE



MINISTERUL EDUCAȚIEI

Nr. 2020/11.09.2024



Avizal,
Director,
Hoban Florin

Plan strategic de prevenire și combatere
a bullyingului și cyber-bullyingului
la
Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Mărturisitorul” Baia Mare

Cuprins:

1. Informații generale privind fenomenul de Bullying și Cyberbullying, conform OMEC nr. 4343/2020, privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7, alin. (1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying
2. Documente de politici în domeniul educației, protecției elevului, sănătății
3. Direcții strategice și obiective
4. Elemente de diagnoză și analiză utilizate în planificarea activității
5. Valori și principii implicate în desfășurarea activităților
6. Resurse umane implicate
7. Plan de activități (operațional)

1. Informații generale privind fenomenul de Bullying și Cyberbullying, conform OMEC nr. 4343/2020, privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7, alin. (1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying

„Este datorită noastră, ca adulți responsabili, să-i apărăm, să-i protejăm pe elevii noștri prin educație, prin exemple pozitive (Monica Cristina Anisie, Ministrul Educației).

În acest sens, cadrele didactice din liceu și consilierul școlar are un rol important în:

- identificarea timpurie a elevilor cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive, a elevilor cu potențial violent și a cauzelor care pot determina manifestări de tip bullying;
- proiectarea și derularea de activități de prevenire și reducere a manifestărilor de tip bullying;
- inițierea unor programe destinate părinților, centrate pe conștientizarea, informarea și formarea cu privire la dificultățile de adaptare a elevilor la mediul școlar și la diferite aspecte ale acțiunilor de tip bullying, forme, cauze, modalități de prevenire, parteneri.

Totodată, cadrele didactice și consilierul școlar fac parte din echipa multidisciplinară a liceului, care are misiunea de readaptare fizică, psihologică și de reintegrare socială a elevului-victimă, a elevului-martor, precum și a elevului cu comportament agresiv.

Noțiunile de specialitate referitoare la fenomenul bullying-ului, respectiv a cyberbullying-ului în mediul școlar sunt descrise în cele ce urmează:

a) violența psihologică - bullying este acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorii sociale sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de

învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale. Sunt excluse termenului de violență psihologică - bullying relațiile violente dintre adulți și elevi și relațiile violente între adulți în cadrul unității de învățământ.

b) violență fizică se realizează prin atingeri/contacte fizice dureroase, exercitate de un elev asupra unui alt elev sau grup de elevi, intimidare fizică îndreptată asupra victimei, distrugerea unor bunuri personale care aparțin victimei. Formele posibile de manifestare: împins, trasul de păr, răsucirea brațelor, contuzii, arsuri, bății, lovituri cu pumnul, cu palma sau cu piciorul, aruncarea în victimă cu diverse obiecte, izbirea de pereți, utilizarea unor obiecte ca arme etc.;

c) violență psihologică cibernetică sau cyberbullyingul constă în acțiuni care se realizează prin intermediul rețelelor de internet, calculator, tabletă, telefon mobil și poate cuprinde elemente de hărțuire online, alături de un conținut ilegal și/sau ofensator care se referă la orice comportament mediat de tehnologie, identificat în spațiul de social-media, website-uri, mesagerie. Această formă de violență nu se limitează la comportamente repetate de tip: mailuri, postări, mesaje, imagini, filme cu un conținut abuziv/ignitor/ofensator, aceasta însemnând, de asemenea, și excluderea deliberată/marginalizarea unui elev în spațiul online, spargerea unei parole de cont personal de e-mail, derulate pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online;

d) abuzul emoțional constă în expunerea repetată a unui elev la situații al căror impact emoțional depășește capacitatea sa de integrare psihologică. În această situație, abuzul emoțional vine din partea unei persoane care se află în relație de încredere, de răspundere sau de putere cu elevul. Ca modalitate concretă, o situație de abuz emoțional poate îmbrăca formă de umilire verbală și/sau nonverbală, intimidare, amenințare, terorizare, restrângerea libertății de acțiune, denigrarea, acuzațiile nedrepte, discriminarea, ridiculizarea și alte atitudini ostile sau de respingere față de elev. Dacă abuzul emoțional este repetitiv și susținut, acesta poate conduce la afectarea diverselor paliere ale psihicului elevului, precum structura de personalitate, afectele, cognițiile, adaptarea, percepția, devenind abuz psihologic, care are consecințe mai grave și pe termen lung asupra dezvoltării elevului.

Majoritatea literaturii de specialitate este de natură descriptivă, nu se axează pe explicarea apariției fenomenului. Cu toate acestea, studii mai recente, cum este cel menționat anterior realizat de Organizația Salvați Elevii, ne relevă câteva dintre motivațiile agresorilor:

- 22% din răzbunare;
- 18,7% au spus că victima o merita;
- 10,6% au spus că au făcut-o pentru distracție;
- 3,9% au urât victima;
- 3,5% au fost presați de colegi.

Robin Kowalski identifică câteva motivații, precum anonimitatea, plictisala, gelozia, plăcerea de a cauza durere altei persoane, sentimentul de putere, nevoia de atenție. Într-un studiu realizat în perioada 2011 – 2012 de către Sabina Low la Universitatea din Arizona, pe un eșantion de 1023 de adolescenți, relevă că principala cauză a apariției comportamentului agresiv apare din cauza lipsei supravegherii părințești sau supravegherea necorespunzătoare. Conform unui studiu realizat la nivel european de către Bitdefender în 2012, cercetătorii susțin că există o strânsă legătură între comportamentul agresiv (atât cel fizic cât și cel verbal) al părinților și cel al elevilor.

Semnele evocatoare de violență asupra unui elev și simptomele care pot fi observate de către un profesionist avizat și care pot ridica un semnal de alarmă, mai ales când nu pot fi explicate sau justificate de către elev și de către părinții săi/persoana de îngrijire/reprezentantul legal, pot fi: a)

difficultăți de concentrare; b) scăderea randamentului școlar, absenteism/abandon școlar; c) neglijență în îndeplinirea sarcinilor și incapacitate de a respecta un program impus; d) tulburări de comportament, de tipul: apatie, iritabilitate, impulsivitate, agresivitate, minciună, fuga de acasă, furtul, consumul de alcool, de droguri, fătă a se limita la acestea; e) tulburări de somn, de tipul: insomnii, somnolență, somn agitat, coșmaruri; f) tulburări de alimentație, de tipul: anorexie, bulimie; g) autostigmatizare, autoculpabilizare; h) ticuri, de tipul: clipit, rosul unghiilor; i) enurezis, encoprezis; j) dificultăți în relaționare și comunicare; k) stări depresive, uneori cu tentative de suicid; l) persistența unor senzații olfactive sau cutanate obsedante; m) modificarea rapidă a dispoziției afective; n) comportament sexual inadecvat vârstei; o) prezența unei sarcini nedorite; p) vânătăi, leziuni, arsuri, hemoragii, fracturi și altele; q) teama incontrollabilă de persoane de sex masculin, în cazul fetelor.

2. Documente de politici în domeniul educației, protecției elevului, sănătății

- Documentele de politici care stau la baza elaborării OMEC nr. 4343/2020, privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7, alin. (1[^]), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying sunt următoarele:
- OMECT nr. 1.409/2007, privind aprobarea Strategiei pentru reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar;
 - OME nr. 4183/2022, pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;
 - OMENCS nr. 4742/2016, pentru aprobarea Statutului elevului, *cu modificările și completările ulterioare*;
 - Legea nr. 272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor elevului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - HG nr. 49/2011, pentru aprobarea Metodologiei - cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra elevului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind elevii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, elevii victime ale traficului de persoane, precum și elevii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state.
 - ROFUIP OME_5726_2024
 - LEGEA nr. 198 din 4 iulie 2023 în vătămătului preuniversitar

3. Direcții strategice și obiective

Priorități ale Seminarului Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare:

- Reducerea fenomenului de absenteism, abandon școlar și violență școlară.
- **Obiective privind prevenirea și combaterea bullying-ului și cyberbullying-ului în școală:**
- Coordonarea demersurilor educaționale care previn și diminuează influența factorilor generatori ai fenomenului de bullying, ai comportamentelor de risc în rândul elevilor/ cadrelor didactice/ părinților, respectiv ai celor care generează disconfort psihic și social;
- Identificarea factorilor de risc (comportamentul impulsiv, asumarea riscurilor, nesiguranța socială, izolarea, depresia, reacții la evenimente importante care le schimbă viața) care determină fenomene de bullying și cyberbullying în mediul școlar;
- Organizarea unor campanii de prevenire și intervenție bazate pe informarea și recuperarea victimelor fenomenelor de bullying și cyberbullying;

- Promovarea ideii de educare a elevilor în armonie, prietenie, solidaritate, toleranță și respect;
- Atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying, gestionarea eficientă a emoțiilor, suport privind adaptarea elevilor la noul context școlar, abordarea pozitivă în disciplinarea elevului;
- Coordonarea și orientarea asistenței și consilierii psihopedagogice înspre corectarea, recuperarea, compensarea, adaptarea și integrarea școlară și socială a victimelor bullying-ului și cyberbullying-ului.

4. Elemente de diagnostică și analiză utilizate în planificarea activității

- pregătirea academică a întregului personal angajat, experiența profesională acumulată /valorificată;
- activitatea personalului didactic (asistență și consiliere psihopedagogică a elevilor victimă, respectiv a elevilor care provoacă agresiv);
- crearea de echipe multidisciplinare (cadre didactice din liceu, ISJ Maramureș, consilierul școlar - Centrul de Resurse și de Asistență Educațională);
- nivelul performanțelor profesionale reflectate în relația cu beneficiarii/ gradul de satisfacție al beneficiarilor: părinți/ elevi/cadre didactice/ comunitate;
- participarea cadrelor didactice la cursuri/ schimburi de experiență/ diseminări de bune practici/ cercuri pedagogice/ întâlniri și/ sau ședințe de lucru etc.;
- aplicarea, de către consilierul școlar din liceu, în activitatea de consiliere psihopedagogică, a cunoștințelor dobândite prin participarea la cursuri de formare baza care vizează: gestionarea emoțiilor/deprinderea abilităților de comunicare nonviolentă/cunoașterea tipurilor comportamentale ale elevului în diferitele sale etape de dezvoltare/identificarea și aplicarea de practici și modalități sigure și utile de prevenire și răspuns la bullying; modul de relaționare a cadrelor didactice, a profesorilor-consilieri școlari din unitățile de învățământ cu elevii-victime, martorii, sau elevii cu un comportament agresiv, aflați în proces de reabilitare terapeutică sub îndrumarea unui specialist din instituții publice sau entități private certificate în acest sens și cu părinții acestora.
- asumarea responsabilității în actul decizional;
- asigurarea fluxului informațional corect;
- dovezi materiale care aparțin următoarelor tipuri de date/documente/informații:
 - reclamații, sesizări, propuneri adresate Seminarului Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mareși rezoluțiile privind rezolvarea acestora;
 - proiecte, parteneriate și afilierii naționale și internaționale.

5. Valori și principii implicate în desfășurarea activităților

- principiul legalității;
- principiul primordietății calității;
- principiul profesionalismului;

- principiul transparenței;
- principiul parteneriatului;
- principiul descentralizării deciziei;
- respectarea drepturilor fiecărui elev în procesul de asigurare a potențialului său maxim de dezvoltare;
- instruire diferențiată în funcție de nevoile proprii de dezvoltare ale elevilor;
- realizarea unei școli mai bune prin acordarea de asistență psihopedagogică și consiliere elevilor și părinților acestora.

6. Resurse umane implicate

- pr. Nechita Marius, director și Breban Ioana-Daiana, director adjunct Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare;
- consilier școlar, xxx;
- cadre didactice din liceu;
- alți specialiști colaboratori din instituții/organizații/fundații/asociații/centre/mediul privat;
- părinți/tutori/reprezentanți legali, persoane în grija cărora se află elevul;
- elevi;
- membrii comunității.

7. Plan de activități (operațional)

Obiective specifice	Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivului specific	Resurse necesare	Etapă de implementare	Beneficiari	Responsabili
Sensibilizarea elevilor privind consecințele actelor de violență	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru părinții elevilor sub egida ”Agresivitatea la elevi” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjunct Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Dezvoltarea capacității empatice și a abilităților de rezolvare a probleme	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru părinții elevilor sub egida ”Rezolvarea de probleme – cum creștii un	Laptop, tabletă, internet,	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi	Director și Director adjunct Seminarul

Obiective specifice	Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivului specific	Resurse necesare	Etapă de implementare	Beneficiari	Responsabili
Dezvoltarea abilităților de management a emoțiilor Dezvoltarea unor comportamente prosociale prin utilizarea cuvintelor „mulțumesc!”, „te rog frumos!”, „bună ziua!”, „iartă-mă!” Identificarea consecințelor pozitive ale iertării	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice/ părinții elevilor sub egida ”Dezvoltarea socio-emoțională a elevilor” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjuncț Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Informarea și conștientizarea părinților elevilor/ cadrelor didactice cu privire la fenomenul de bullying și cyberbullying, tipuri de cyberbullying, mediile de propagare, cauzele cyberbullying-ului, efecte ale cyberbullying-ului Măsurarea impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune Responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate Dezvoltarea abilităților de autocunoaștere în vederea prevenirii și combaterii comportamentelor de bullying și	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice/ părinții elevilor sub egida ”Orice hărțuire este distrugătoare pentru elevi!” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjuncț Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar

Obiective specifice	Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivului specific	Resurse necesare	Etapă de implementare	Beneficiari	Responsabili
cyberbullying					
Clarificarea noțiunii de conflict Recunoașterea semnificațiilor, rolurilor, oportunităților și riscurilor asociate conflictului Familiarizarea cu modelele teoretice – explicative ale conflictului Identificarea surselor, respectiv a cauzelor unui conflict Recunoașterea tipurilor de conflict care pot apărea în mediul școlar Înțelegerea mecanismelor cognitive și emoționale implicate în gestionarea conflictelor Dobândirea/învățarea unor strategii eficiente de gestionare a conflictelor în mediul școlar	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice/ părinții elevilor sub egida ”Strategii și jocuri pentru a rezolva conflictele cu elevii și între elevi” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjunct Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Diferențierea între formele și modalitățile de comunicare Identificarea blocajelor/obstacolelor care apar în procesul de comunicare Exersarea abilităților de bază în comunicare (ascultare activă, parafrazăre, sumarizare, feedback, empatie)	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice/ părinții elevilor sub egida ”Dezvoltarea abilității de comunicare la elevi” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjunct Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Informarea elevilor cu privire la drepturile omului/elevului Conștientizarea responsabilităților pe care le avem în diverse contexte de viață	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice/ părinții elevilor sub egida ”Drepturile și responsabilitățile elevului elev”	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți	Director și Director adjunct Seminarul Teologic Liceal

Obiective specifice	Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivului specific	Resurse necesare	Etapă de implementare	Beneficiari	Responsabili
Conștientizarea consecințelor negative care decurg din nerespectarea drepturilor omului/ale elevului Conștientizarea consecințelor negative care decurg din neînțelegerea și neasumarea responsabilităților	Activități interactive pentru elevi			Comunitatea locală	„Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Înțelegerea comportamentelor și nevoilor specifice din spectrul autist Promovarea unor atitudini de acceptare, suport și sprijin din partea cadrelor didactice în vederea integrării și incluziunii elevilor cu TSA Familiarizarea cadrelor didactice cu diferite strategii și metode de sprijin, suport și incluziune a elevilor cu autism Dezvoltarea unor atitudini și comportamente de acceptare și suport din partea colectivului de elevi față de colegii cu TSA Dezvoltarea unor strategii individuale de combatere a atitudinilor și comportamentelor discriminatorii	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru cadrele didactice sub egida ”Un elev cu autism nu e niciodată singur!” Activități interactive pentru elevi Adaptarea și implementarea de către consilierul școlar a unor activități din cadrul proiectului educațional județean „Un elev cu autism nu e niciodată singur”, link: https://www.cjraemm.ro/download/2019-2020/2019-10-04-Proj-jud-Autism.PDF, în activitățile de consiliere colectivă desfășurate online cu elevii și părinții acestora	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjuncț Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar
Însușirea de către părinți unor metode și tehnici de disciplinare pozitivă Informarea cu privire la efectele situațiilor de criză	Organizarea unui program de consiliere parentală sub egida ”Cum să fii un părinte mai bun?” Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Director și Director adjuncț Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturisitorul” Baia Mare

Obiective specifice	Măsuri și acțiuni planificate pentru atingerea obiectivului specific	Resurse necesare	Etapă de implementare	Beneficiari	Responsabili
Dezvoltarea abilităților de reziliență la elevi	Organizarea de webinarii/ activități suport pentru părinții elevilor sub egida "Cum să crești un elev rezilient?" Activități interactive pentru elevi	Laptop, tabletă, internet, telefon	Permanent	Cadre didactice Consilier școlar Elevi Părinți Comunitatea locală	Cadre didactice Consilier școlar Director și Director adjunct Seminarul Teologic Liceal „Sf. Iosif Măturistorul” Baia Mare Cadre didactice Consilier școlar

Bibliografie:

— <https://www.cjraemmm.ro/download/2020-2021/2020-11-17-Plan-combatere-bullying.pdf>.

Consilier școlar,
Psiholog Barbur Florin

